

Projectplan restauratie carrosserie Westnederland 4352

Zoetermeers mobiel erfgoed op de weg houden

Stichting Beterdebus
November 2016
Versie: 0.1

Samenvatting

In 2016 werd de voormalige Westnederland 4352 door Stichting Beterdebus teruggevonden in Duitsland. Deze bus heeft een sterke band met Zoetermeer; De bus reed jarenlang door Zoetermeer op vele (streek)lijnen vanuit de stalling aan de Kelvinstraat. De bus is een belangrijke vertegenwoordiger van de laatste generatie 'gele streekbussen'.

De carrosserie van de bus bevindt zich in een matige staat. Het is daarom van belang dat op korte termijn wordt gestart met een grote carrosseriebeurt in de vorm van het herstellen van (roest)schade, het spuiten van de bus en het terugbrengen van de bus in de originele huisstijl van toenmalig streekvervoerder Westnederland (circa 1990).

Door het toepassen van de carrosseriebeurt wordt roestvorming tegengegaan en komt de bus weer terug in een wenselijke museale staat. Daardoor kan de bus onder andere gebruikt worden bij culturele en historische evenementen, rondritten en voor samenwerkingsarrangementen met musea in en rond Zoetermeer. Beterdebus zal daar actief de samenwerking met betreffende organisaties voor opzoeken.

Het zien van de bus zal voor veel inwoners van Zoetermeer herinneringen oproepen. De bus levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het cultuurhistorisch besef en de stadstrots van Zoetermeer.

Om de op korte termijn zeer wenselijke grote carrosseriebeurt van de voormalige Westnederland 4352 mogelijk te maken, is een bijdrage van het Zoetermeerfonds noodzakelijk. Voor een busmuseum zijn de mogelijkheden voor het genereren van inkomsten beperkt (commercieel vervoer is niet toegestaan). De inkomsten bestaan voor busmusea uit donaties, giften en beperkte inkomsten bij evenementen. Beterdebus beschikt dan ook op dit moment en op de middellange termijn over onvoldoende middelen om deze carrosseriebeurt volledig zelf te financieren. Wel beschikt Beterdebus over mogelijkheden voor co-financiering om zo de carrosseriebeurt samen met een bijdrage van het Zoetermeerfonds mogelijk te maken.

Naar verwachting bedragen de kosten voor de grote carrosseriebeurt circa 11.000 euro. Deze kosten vallen uiteen in kosten voor het plaatwerk (aanpak roestvorming, wegwerken lelijke plekken), aanschafkosten voor de lak en kosten voor het spuitwerk. Een verdere uitwerking hiervan is te vinden in de begroting verderop in dit document.

1. Historie van de bus en relatie met Zoetermeer

In 1989 werd gestart met de aflevering van een serie van 123 bussen van het merk Mercedes-Benz aan toenmalig streekvervoerder Westnederland. De busstalling aan de Kelvinstraat in Zoetermeer kreeg aanvankelijk tien van deze bussen, later zouden dit er veel meer worden. Eén van deze bussen was de 4352, de huidige museumbus van Stichting Beterdebus. De bus was veel in Zoetermeer te zien, mede doordat de bus regelmatig dienst deed op de net enkele jaren daarvoor gestarte stadsdienst van de groeiende gemeente.

Het geel met wit was vanaf eind jaren 60 tot en met 2005 een veel geziene verschijning in het openbaar vervoer. De 4352 is één van de laatst overgebleven vertegenwoordigers van deze laatste generatie bussen. Daarnaast is het één van de weinige museumbussen in den lande die een écht (lang) Zoetermeers verleden heeft.

Na enkele jaren vanuit Zoetermeer te hebben gereden, werd de bus overgeplaatst naar de stalling in Delft. Vanuit Delft reed de bus tot het einde van haar loopbaan (uiteindelijk bij Connexxion) in 2005 nog met grote regelmaat naar Zoetermeer. Vele bussen uit dezelfde serie – en dus met hetzelfde kenmerkende uiterlijk – werden in de loop der jaren overgeplaatst naar Zoetermeer. Daarmee bleef het bustype een veel geziene verschijning op de Zoetermeerse stadsdienst en de vele streeklijnen van en naar de stad.

Omdat het moeilijk is om voor een bus adequate stalling te vinden, staat de bus nu noodgedwongen gestald op een plek buiten de Randstad. Op dit moment vinden gesprekken plaats om de bus te kunnen stallen bij de vestiging van Veolia Transport in Zoetermeer (de voormalige stalling van Westnederland aan de Kelvinstraat). Veolia heeft aangegeven hier positief tegenover te staan. Daardoor zal de bus terugkomen op haar oorspronkelijke stallingsplek én wederom regelmatig te zien zijn op de Zoetermeerse wegen!

2. Doel en aanpak carrosseriebeurt

Doel

Het voornaamste doel van de carrosseriebeurt is om roestvorming tegen te gaan en de bus weer in goede én originele staat te brengen. Door een dergelijke carrosseriebeurt is het voortbestaan van de bus weer voor vele jaren gegarandeerd. Daarnaast maakt het de bus voor het publiek ook aantrekkelijker én meer herkenbaar om te zien. Dit versterkt dan ook de museale functie van de bus (als mobiel erfgoed).

De aantrekkelijkheid van de bus zorgt er ook voor dat de bus vaker gevraagd wordt voor evenementen en rondritten (verhuur), waardoor er inkomsten kunnen worden vergaard voor het rijvaardig houden van de bus.

Door de bus in te zetten bij evenementen en bij specifieke activiteiten in samenwerking met musea en culturele organisaties in Zoetermeer, levert de bus ook een bijdrage aan cultuurhistorisch besef en stadstrots van Zoetermeer.

Daarnaast zijn er ook voldoende mogelijkheden om de bus in te zetten voor rondritten met een historisch of cultureel karakter in de stad. Daarbij valt onder andere te denken aan rondritten door de stad met ouderen die weinig buiten de deur komen (in samenwerking met welzijns- of zorgorganisaties). Beterdebus wil actief deze samenwerking opzoeken.

Aanpak

Er zijn verschillende gespecialiseerde bedrijven die een grote carrosseriebeurt kunnen verzorgen. Daarnaast zijn er ook verschillende opleidingen (bij ROC's) die professionals

voor dit gespecialiseerde werk opleiden. In het kader van 'social return' (maatschappelijke initiatieven die ook andere maatschappelijke doelen steunen) en het besparen van kosten, zal gekeken worden naar de mogelijkheden om de carrosseriebeurt bij een ROC uit te laten voeren. Er moet echter rekening mee worden gehouden dat de carrosseriebeurt toch door een gespecialiseerd bedrijf moet worden uitgevoerd.

De bus zal aangeboden worden bij het ROC of gespecialiseerd bedrijf, die (roest)schade aan de carrosserie repareert en de carrosserie tevens geheel behandelt tegen roest (plaatwerk zandstralen). Als de carrosserie roestvrij is, zal de carrosserie geschuurd en gespoten worden in de juiste kleurstelling (streekgeel met witte delen). Bestickering zal de bus vervolgens weer in de Westnederland-huisstijl 'toveren'.

3. Begroting

Uit navraag bij verschillende andere stichtingen die voormalige openbaar vervoer-bussen bewaren blijkt dat een grote carrosseriebeurt voor een oudere bus relatief duur is. Daarbij wordt ook door hen aangegeven dat een dergelijke beurt onontkoombaar is, gezien de matige staat van de carrosserie van de 4352.

Op basis van de ervaringen van andere stichtingen hebben we een begroting gemaakt voor de verwachte kosten van de carrosseriebeurt. Omdat het een oude bus betreft, hebben we ook een post onverwachte kosten in de begroting meegenomen.

Kosten

Item	Verwachte kosten (in €)
Plaatwerk (roestplekken rechtsvoor, kleppen en schades hoeken achterop)	4.000
Schuren	2.500
Spuiten (inclusief aanschaf lak)	4.000
Onverwachte kosten	1.000
Totaal	11.500

We verwachten dat het herstellen en roestvrij maken van het plaatwerk, evenals het spuiten van de bus het meest kostbaar is, omdat het gaat om specialistisch en arbeidsintensief werk.

Inkomsten

Herkomst financiën	Bedrag (in €)
Bijdrage Zoetermeerfonds	5.000
Eigen middelen Beterdebus	2.500
Gerichte donatie door donateur	4.000
Totaal	11.500

Uit eigen middelen van Stichting Beterdebus kan een bedrag van maximaal 2.500 euro worden vrijgemaakt. Daarmee is het begrootte bedrag nog lang niet gehaald. Uit rondgang bij een tweetal donateurs bleek dat zij een bedrag willen inbrengen van in totaal maximaal 4.000 euro. Ook daarmee is het noodzakelijke bedrag niet gehaald.

Aan het Zoetermeerfonds wordt een bijdrage (donatie) gevraagd van 5.000 euro voor de carrosseriebeurt. Deze bijdrage is noodzakelijk om de carrosseriebeurt mogelijk te maken. Zoals eerder betoogd is deze beurt op korte termijn noodzakelijk voor het behoud van de bus.

4. Planning

Voor de carrosseriebeurt hanteren we de volgende planning. Deze planning is afhankelijk van het verkrijgen van voldoende financiering. Doel van de planning is om de bus in 2017 een dusdanige carrosseriebeurt te geven dat het behoud van de bus in fysieke zin voor langere tijd gewaarborgd is.

Activiteit	Planning gereed	Opmerkingen
Afronding verkrijgen financiering	Februari 2017	Afhankelijk van beoordeling door Zoetermeerfonds
Selecteren bedrijf dat bus carrosseriebeurt zal geven	Februari 2017	Eventueel uit te voeren door ROC. Afspraken maken met bedrijf over inhoud van de werkzaamheden, kostenbeheersing en planning.
Start carrosseriebeurt bus	Maart 2017	Afhankelijk van verkrijging financiering
Afronding carrosseriebeurt	Mei 2017	
Afwikkeling financiën carrosseriebeurt	Juni 2017	
Verantwoording werkzaamheden en kosten aan Zoetermeerfonds	Juni 2017	Aanbieden van definitief kostenoverzicht en – verantwoording aan Zoetermeerfonds

5. Verantwoording aan Zoetermeerfonds

Naast het vermelden van het Zoetermeerfonds in onze uitingen over de bus, vinden we het ook belangrijk om te zorgen voor een complete en overzichtelijke verantwoording over de activiteiten en financiën rondom het project (de carrosseriebeurt) voor het Zoetermeerfonds.

Daarom zal na afloop een verantwoordingsrapportage worden opgesteld die ingaat op de uitgevoerde activiteiten en de betreffende financiën. Daarnaast zal, indien het Zoetermeerfonds daarom verzoekt, ook tijdens de uitvoering van het project inzicht worden gegeven in de tot dan toe uitgevoerde werkzaamheden en financiën. Indien er afwijkingen van de planning en financiën zijn, zal Stichting Beterdebus hierover contact opnemen met het Zoetermeerfonds.

Collage van diverse Westnederland-bussen in Zoetermeer, circa 1991. Onze 4352 is te zien als lijn 20 richting Noordhove.
Foto's: Sjaak Blaazer (Westnederland), via PV Op Delftse Wielen